AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de
افغان جرمن آنلاین

مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد.

سمیع الدن افغاني
۲۰۱۸/۱۲/۲۴

ديمو كراسي د حل لاره نده!

ديموكراسی، ازاد بازار، دبيان ازادی او د هغو تاثيرات زموږ د هيواد په اوسنی جنګ زپلو حالاتو كی د حل لاره نده٠ لكه ښكه چې ټولو ته ښرګنده ده زمونږ لرغونی هيواد افغانستان پنځه زره كلن تاريخ لري او پدغه تاريخي ادوارو كې پدغه جغرافيوي موقعت كې مختلف پړاونه تيرشوي او ځانله كارنامې لري .دا وطن او د هغه وګړو كله دلوی امپراتوريو مركز او كله بيا د نور د تجاوزونود اخ او ډب ميدان ګرځيدلای دی٠
د چنګيز او هلاكو نه راواخله بيا د وخت د انګليسی استعمارګرو اشغال او همدارنګه د همسايه هيوادونو دمستقيم اوغير مستقيمو لاس وهنې زمونږ د هيواد تير او معاصره تاريخونه ددې پيښو شاهد او دا ترخه واقعيتونه په خپل ژوندي ياد كې لرلي دي .٠
تاريخ دا جوته كړې چې د افغانستان خلكو د ډيرو مادي او معنوي ستونزو ترڅنګ د ازادي خواهي ارادې لرونكې او په وطن مين خلک دي او پدې لاره كې هرقسم سربښندنوته تيار او په مختلفو تاريخي پړاونو كې دهر ډول تيريو په مقابل كې مقاومت كړی او د پردو استعمارګرو سياستو نوپه په مقابل كې تاريخي برياوې اوا فتخارات تر لاسه كړيدي ٠
خو دا بايد په ګوته كړو هغه مظالم چې د يويشتمې پيړ ۍ په اواخرو كې زمونږ په وطنو ا لو تير شول دا هغه درد ناكې پيښې دي چې زمونږ خلک يېډ ډيرو كړاونو ، محر وميتونو او نابوديو سره مخامخ كړل ، داوطن يې وران او زمونږ وطنوال يې شهيدان اود خپلو كلو، بانډو اوښارونو څخه اجباري مهاجرتونو ته اړ باستل ٠
په معا صره تاريخي مرحلو كې زمونږ خلک څه د چپو ايدلوژی ګانو او څه د راستو يا غير كنترول شوې سرمايه داري نظام او څه بيا په اصطلاح د غير تعريف شوو ديموكراتيكو نظرياتو!؟ او مفكورو؟ !قرباني شول او دا لړ ۍ دوام لري دا چې دا لوبې به څومره نور دوام وكړي چاته پته نشته او داسې ښكاري چې دهيچا سر پرې نه خلاصيږي٠
د يو اټكل په محاسبه او اند زمونږ په ټولنه كې صرف پنځه په سلو كې خلک د ليكوو او لوستلو له بهرې څخه برخورداره دي اما سره له دې هم په د څو لسيزو كې د خلكو سياسي سواد ډير لوړ شوی .په دې توګه ويلای شو چې د افغانستان ۹۵ فيصده د ليكلو او لوستلو د نعمت نه محروم پاته كړ ل شوي دي او مطلق اكثريت په فقر ، بې عدالتۍ او محروميتونو كې ژوند تيروي.
پوښتنه پيدا كيږي چې په پداسې زېل شوي هيواد كې د راستې ، چپې ، د يموكراسی يا آزاد بازار به د خلكو په زخمونو كومه پټۍ ولګوي؟
معلومه خبره ده چې ټول سياسي حركتونه د اوضاع د مشخصو تحليلو پر بنياد مينځ ته راغلي دي .مونږ ټولو هغه نظرياتو ته چې په هغه كې د بشري ټولنې دخير اهداف نغښتې وي د قدر په سترګو ګورو خو د شک خبره داده چې ددغه اندېښنو په بهانه يو شمير مفسدو انسانانو خپلو ګټو او منافعو لپاره د ددغه شعارونه نه استفادې وكړې چې چا د چپ تر نامه نور هيوادونه اشغال او يو شمير خدا ناترسه ددين تر نامه خپل ځانونه بډای او چابيا د ديموكراسی تر نامه زمونږ وطن دخاورې سره خاورې كړ٠
كه اصلي مطلب ته راشو او د هيواد تاريخي جرياناتو ته په دقيقه توګه ځير شو دا به راته ښرګنده شي چې اكثره هغه ا يدلوژی ، سيستمونه او نظريات زمونږ دخلكو د روحيې سره برابر نه وه او يا هم ددی ايدلوژی ګانو ځينې برخې چې د كار اخيستلو وې اودي په نيمه او غير دقيقه توګه عملي شوي چې صرف او صرف حاكميتنو ور ځينې ګټې پورته كړي .زمونږ د خلكو دردو نه يې نه تنها مداوا نكړل بلكې هغوی ته يې بد بختی او مشكلات په برخه كړل٠
ښه به داوی چې دتيروڅخه عبرت واخلو او ټول تير شوي واقعتونو ته په خلاصو سترګو وګوروواو تر دې زيات غفلت به نورهم د دې خلكو سره جفا وي ٠
د افغانستان په شرايتو كې ازاد بازاريا د خصوصي سكتور تقويه صرف دډيرو محدودو هيواد والو په ګټه دی كوم چې په كافي اندازه اقتصادي امكاناتلري ، راځی چې دوطن ټولو خلكو ته كوم چې په كلونو كلونو د حد اقل انساني

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همكاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیكنې د لیكنیزې بڼې پازوالي د لیكوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیكنه له راليږلو مخكې په ځير و لولئ

ژوند څخه بې بهرې پاته او تېل شوو جګړو هرڅه ترینه تالا کړي د هغوی د ژوند د بنه کیدو لپاره علمـــي او بنسټیزې لارې پـیدا او عملي ګامونه اوچت کړو ۰
په افغانستان کې د غیر کنترول شوي دیموکراسي او دبیان د بـــې مسؤلیته آزادي څخه یو تعد اد خرڅ شوو ناجایزه ګټه پـــورته کړه او کوي یـــي.زمونږ تاریخي افتخاراتو ته یې په سپکه وکتل او ګوري، زمونږ قومونه یې تو هین او د پردو په اشاره په وطن کې د نفاق تخم کرلي او په ډېر مهارت او رندي دا ملک د تجزیې په لورسوق چـــې تول دا اعمال د آزادي د بیان او دیمــــوکراسی ترنامه لاندی تر سره کوي .که قانون د افغانستان وحـــدت تضمینوي نـــو بیا ولی ددې کار متخلفینو سره قانوني چلند نه کیږي؟
مطلب د بیان د ازادي نه دا نه دی چې خپلو خلکو او ولسونو ته په سپکه وکتل شي یا په وطن کې د بې باوریو د مینځ ته راوړلو لپاره په رادیو ، تلویـزونونو او ورځ پانو کې تحریکونکي تبلیغات وشي ، بنه به دا وي چې ددی ازادی نه په استفاده د وطن اود خلکو منافع په نظر کې ونیول شي او هغوی چې ددی اصولـــو نه انحراف کوي ور سره قانونـــي چلند وشي پـــدې برخه کې دوطن د بچو مسولیت دی چې دداسي افرادو په افشاء کې فعاله ونډه واخلي او خپل رسالت په لازمه توګه تر سره کړي۰
اوس په افغانستان کې د بیان د ازادی تر نامه مود ګرځیدلی، ددی لپاره چې میدیا بالخصوص د سیاسي پارټیو نشریې او یا خصوصی تلویزنونه خپل لیدونکی زیات کړي لمړی د دولت په کوم موهم چارواکي په مستقیم توهین پیل او بیا مستقیما په یو قوم یـــا ژبې تعرض کوي او که ورته وویل شي چې وروره دا دوطن ملی وحدت ته نقص دی ، دا په وطن کې بې باوري مینځ ته راولی، په هر قوم کې بنه او بدشته ، ژبه دافهام تفهیم وسیله ده ،مونږ باید دانسانانو نیتونو ته وګورو نه د هغوی ژبې رنګ او قوم ،مونږ باید دبیان د ازادی په لرلو سره دکلام عفت په نظر کې ونیسو ، بس په جو اب کې درته وایي دا دبیان د ازادی موقه ده او زه واقعت وایـــم اوس نو دا ثابتول چې څوک رښتیا وایي او څوک غلت دی ، دې ته د یوې قـــوي عـــدلي ا ورګان حـــکم پکاردی چې سپیناوی وکړي غیر له هغه په داسي سپین سترګی خپـل شوم اهداف غوا ړي پدې ملک کې پیاده کړی چې هیڅ افغان ته د منلو وړ نه دی ۰
زما مطلب دا نه دی چې د کوم مشخص شخص یا ګروپ نه دفاع وکړم خو که هرڅوک د ازادی د بیان تر نامه دپردو په اشاره نـــورو قومونو ، ژبـــو او د وطن تاریخي افتخاراتو ته سپکاوی کوي دا به دهیوادا و خلکو په ګټه نه بلکه پدې هیواد کې به د بې بـــاوریو لړی نور هم زیاته کړي چې دا خپله ستره جفاده دوطن د ملی یووالی پروسی سره که څه هم دیموکراسي بشکلـــی مفهوم یا تـــعریف لري خـــو په افغانستان کې پـدې عملي نده چې اوس هـــم د هیواد پـــه اکثرو ځایونو کې د ټوپک قـــانون حـــاکم دی د دې خلکو نه جګړو هرڅه واخستل اوس داسي یو عاطفوي مرحلې تـــه ضرورت دی تر څو دا خلک د بـــدبختیو څخه خلاص کړای شي ځکه چې ازاد بازار د محدودو خلکو او د سرمایې خاوندانو په ګټه دی نه دافغانستان د ټولو خلکو او ولسونو په ګټه ۰
پدې هیواد کـــې داسي یو سیستم ته ضرورت دی کـــوم چې عملي بڼه ولري ، په وطن کې د جګړې مخه ونیسي ، خلکو ته مو دسالـــمو مصریفتو او شغل زمـــینه برابره شي ،دخلکو دتعلیم او پوهې سطحې لوړولو لپارعملي ګامونه اوچت کړای شي،د ټوپک پرځای د قلم حاکمیت را مینځ ته شي ۰
که مونږ وکولای شو په اوسنی مو قه کې د افغانانو د تفاهم لپاره لارې چارې و لټوو او داد مختلفو لارو او نظریو خاوندان د یو واحدې نظریـــې او احساس پربنامتحد کړو ، هغه کونډو ، یتیمانو او بې روزګاره خلکو ته د ژوند شرایط برابر کـــړو کوم چې هرڅه یې له لاسه ورکړي دا به ستر موفقیت او لوی خدمت وي په اوسنی فرصت کې زمونږ د هیواد والو دژوند دبنه کیدوپه برخه کې ۰
دیموکراسی او ازاد بازار په اوسنی حالت کی په هیواد کی د مشکلاتو د حل لار نه بلکه د یمو کراسی ته درسیدولپاره په افغانستان کی دیوی بلی مینځلاری مرحلی د تیریدو ضرورت دی۰
راځی چې د اوسنی مشکلاتو په نظر کې نیولـــو سره داسي افغاني دوله نظام او سیستم لپاره کار وکړو چې زمونږ په هیواد کې د تدبیق او عملی کیدوامکان ولري۰
زمونږ خلک د ډیر مظالمو سره مواجه کړل شـــویدي ،پدې وطن کـــې د بنیادي پروژو دجوړولوله لپاره باید کار وشي ، پدې ملک کې هر څه شته ، دلته دځمکو د خړوبیدلو امکانات ډیر دي ،دلته د بریښنا دتولید لپاره کافي زمینه برابره ده ،
دلته نفت ،ګاز د او نورو قیمتي ذخایر شته چې که چیرې دخـلکو د سوکالی لپار ه عملي اقدامات تر سره شي د وطن ټولو ولسونو ته د کار او فعلیـــتزمینه بـــرابـــره او د حـــلالي روزي د پیداکولو امکانات برابروي دا به هغه د حل لار وي ترڅو دمحرومیتونو ولګې او بې کاری لمن به زمونږ د وطن څخه ټوله او واقعی دیموکراسي یا اجتماعي عدالت ته زمینه برابره شي ۰

ومن الله التوفیق
سمیع الدین افغاني

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ